

avtorjevemu povelju, naj se „Tekma“ smatra za tragedijo častihlepnosti. Vendar si občinstvo gotovo niti od pesnika samega ne bo dalo dopovedati, naj v „Tekmi“ ne išče boja med „mladimi“ in „starimi“; ker je ta boj resnični in edini predmet drame, boj med „starimi“ in „mladimi“ vobče, kakor se odigrava križemsvet, tudi na ozkem slovenskem ozemlju, dan na dan v tisočerihih pestrih varijantah. Lesovin izlaja nad „nadobudnega“ Daneja tisto staro, za „mlade“ tako sladko pesem: „Da. Mladi ste še. In zato mislite, da morate biti ponižni. Da ste ponižni. Pa ste ponižni samo na videz. V srcu čutite moč prav zato, ker ste mladi. Ponižni niste, ampak ponosni ste. In prevzetnost se tudi že giblje v vas. To je vselej tako. — Molčite! — Jaz pa sem star. Je-li, zato sem že izčrpal svoje moči, telesne in duševne? O, pojdite mi s svojo hvaležnostjo! To je hinavstvo. Hinavstvo je. Morda se ga niti še ne zavedate. In jaz — čemu bi tudi jaz uganjal hinavstvo? Da, mladi mož — resnično se čutim ponižanega vpricho vas. Doli s krinko! Vi ste meni posebljena mladost — vi ste zastopnik tiste odurne množice, ki hoče preko naših mrtvih teles do cilja“. (Str. 27).

S „Tekmo“ je slovenska književnost obogatela za eno tistih maloštevilnih, objektivno umetniških del, ki nekaj zaležejo in spravijo mladega poročevalca v prijetno zadrego, da ne ve, kako bi zadosti spoštljivo poročal. Jezik je gladek, jednat, izčiščen, dialog spreten in živahen, razporejevalna in razvojna tehnika vzorna, značaj oštro, temperamentno očrtani, scenične opazke točne, dikcija naravna, presekana, polna kratkih stavkov, učinkovitih ^{mesget da vsakomur ena} anakolutov, kakor jih zahteva pozornica. „Tekma“ je zopet enkrat eklatantno izpodbila ono ne popolnoma neosnovano, bridko spoznanje, da se slovenskemu pisatelju na odru le prerado spodrsne.

Pastúškin.

Ilustrovani narodni koledar za leto 1914. Uredil Janko Lešničar. Leto XXV. Lastnina, zaloga in tisk Zvezne tiskarne v Celju. 8°. 143 str. + Oglasi Broš. 1 K.

Vsebina in oprema zaostajata za prejšnjimi letniki; posebno občutno je pomanjkanje izvirne beletrije. Prevoda iz Vazova („Črni junak“) in Potapenka („Sramovala sta se“) bi lahko bila boljša; iz klasičnega romana Selme Lagerlöf „Gösta Berling“ nam je podal M. V. Brezovnik skromen odlomek. — Pohorski razpravlja o razmerju slovenske inteligence do katoliške vere in njenih predstaviteljih ter skuša pojasniti vzroke prepada med obema. — Dr. Fr. Hešič je objavil avtobiografijo našega rojaka Bož. Štifterja. Med razne zanimivosti je zašlo tudi dovolj gostobesednosti. Črtica bi pridobila, ako bi ji bil izdajatelj obrusil še ostale grče Štifterjeve slovenščine in jo izpopolnil glede literarnega delovanja našega marljivega publicista. — „Kratek pregled zgodovine srbskega in bolgarskega naroda“ (120—132) ima namen „podati neko ogrodje za poljudna predavanja o Jugoslovanstvu“. Obseg je mnogo preskromen, da bi razpravica mogla doseči svoj namen; pa tudi marsikatera trditev v prvih poglavjih utegne naleteti na odpor pri temeljitejših poznavateljih jugoslovanske zgodovine.

— in —

Slovenski sokolski koledar za l. 1914. Uredil dr. Gv. Sajovic. IX. letnik. Izdal in založil Vaditeljski zbor Sokola v Kranju. 1914. M. 8°. 154 str. + Oglasi Cena 1 K.

Vestno sestavljen koledar nam nudi popolno sliko našega sokolstva v minolem letu. Strokovni del prinaša razne aktualne članke priznanih pisateljev na tem polju, g. urednik pa je pregledno sestavil obširni statistični del, ki daje knjižici trajno vrednost.